

Moskovits Jenő A Harctéren

Ez a kép az édesapámat ábrázolja a harctéren, de nem tudom pontosan, hol. Egy lövészárokban van. Az I. világháború alatt készült. Nem emlékszem, hogy mesélt volna erről a periódusról. Hamarabb hazakerült, nem volt ott végig a harctéren, míg tartott a háború. Nem tudom, honnan került elő a kép, nincs is rajta dátum. Az édesapám, Moskovits Jenő 1891-ben született Királydarácon, egyetlen gyermek volt a családban. A gyerekkoráról sajnos nem tudok semmit. Nagyon korán elkerült otthonról. Budapesten végezte a tanítóképzőt az első világháború előtt, valamikor az 1910-es évek elején. Aztán bevonult katonának, és az első világháborúban volt az olasz és az orosz fronton. Tartalékos hadnagy volt. [Mindenki, aki középiskolai vég bizonyítvánnyal és önálló egzisztenciával rendelkezett, két éves önkéntes katonai szolgálat után jelentkezhetett

tartalékos tiszti vizsgára. A tartalékos tiszti kardbojt párbajképessé tette viselőjét, ez pedig az úriemberség feltételének számított a korabeli társadalomban. -- A szerk.] Meg is sebesült, kórházba is került, a füle mellett süvített el egy golyó, úgyhogy a füléből egy kicsi darab leszakadt. Voltak katonai kitüntetései is, azt hiszem, négy kitüntetése volt, például Kis Ezüst, vagy egy másiknak a neve? Hadi díszítményes katonai érdemkereszt a kardokkal?. Ezeknek a kitüntetéseknek köszönhetően a magyar időben [lásd: magyar idők (1940--1944)], 1940-ben, amikor bejöttek a magyarok, és már létezett a numerus clausus [lásd: numerus clausus Magyarországon], akkor voltak ilyen kritériumok, hogy akinek az édesapja részt vett a világháborúban, s még kitüntetései is vannak, hát azok előnyben részesülnek, úgyhogy a listán elől vannak az [iskolába] felveendők között [lásd: mentesítések Észak-Erdélyben]. A tanítóképzőről nem sokat mesélt. Azt tudom, hogy nagyon jó eredménnyel végezte el, és utána, mikor itt 1918 után [a trianoni békeszerződést követően] már román világ volt, akkor kellett -- úgy hívták akkor, hogy -- nosztrifikáltatni a diplomáját, amit nem tudom, hogy hol tett le aztán, hogy ismerjék el a románok is. Amit hallottam, hogy a közeli falucskákban, Alsó- és Felsőszoporban tanított, és akkor végül is Zilahra került, ott tanított. 1920-ban nősült meg.